

БУЛГАКОВА НАТАЛІЯ БОРИСІВНА

**професор кафедри педагогіки
доктор педагогічних наук, професор**

Народилась 27 липня 1940 р. у м. Москва (Росія).

У 1962 р. закінчила Львівський політехнічний інститут хіміко-технологічний факультет за спеціальністю «Технологія пластичних мас».

У 1962–1966 рр. працювала завідувачем редакції хімії, нафти та газу у видавництві «Техніка».

У 1966–1969 рр. – аспірантка Київського інституту інженерів цивільної авіації.

У 1969–1970 рр. – інженер, завідувач лабораторії кафедри хімії.

У 1972–1977 рр. – асистент кафедри хімії.

У 1977–1979 рр. – старший викладач кафедри природничих наук, ПФ для іноземних громадян КІІЦА.

У 1979–1997 рр. – доцент кафедри природничих наук, ПФ для іноземних громадян КМУЦА.

У 1997–1999 рр. – старший науковий співробітник науково-дослідної частини кафедри теоретичної механіки КМУЦА.

У 1999–2000 рр. – доцент кафедри природничих наук, ПФ для іноземних громадян КМУЦА.

З 2000 р. – професор кафедри педагогіки ФПС Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету.

З 1970 р. кандидат хімічних наук. Дисертацію захистила 9.11.1970 р. в спеціалізованій раді Московського інституту тонкої хімічної технології ім. М.В. Ломоносова.

Вчене звання доцента кафедри природничих дисциплін присвоєно 25 березня 1981 р.

З 2003 р. – доктор педагогічних наук. Дисертацію захистила 14 листопада 2002 р.

З 19.10.2005 р. отримано вчене звання професора кафедри педагогіки НАУ.

Наукові дослідження пов'язані з тематикою: «Психолого-педагогічні особливості професійної підготовки фахівців до професійної діяльності в системі неперервної освіти», «Дидактичне забезпечення складових державного стандарту шкільної хімічної освіти», «Організація і проведення рейтингової системи контролю знань студента».

Нагороджена медалями «В пам'ять 1500-річчя Києва» (1984 р.), «Ветеран праці» (1988 р.), «За сумлінну працю» (2004 р.),

Основні опубліковані праці:

1970

1. Булгакова Н.Б., Чумаков Ю.И. Синтез тетрагидрохинолинов и хинолинов // Украинский химический журнал. – 1970. – Т. XXXVI. – С. 514 – 517.
2. Булгакова Н.Б., Чумаков Ю.И. Новый синтез замещенных тетрагидрохинолинов и хинолинов // Симпозиум по химии и технологии гетероциклических соединений каменноугольной смолы. – Донецк: 1970. – С. 13.
3. Булгакова Н.Б. Новые полные синтезы в ряду 2,3-полиметилен- и 2,3-бензопиридинов // Дис.... канд. хим. наук: 072. – М.: 1970. – 170 с.
4. Булгакова Н.Б. Новые полные синтезы в ряду 2,3-полиметилена и 2,3-бензопиридинов // Автореф. дис... канд. хим. наук: 072. – Органическая химия / Московский институт тонкой химической технологии им. М.В. Ломоносова МВССО РСФСР. – М.: 1970. – 24 с.

1971

1. Булгакова Н.Б., Чумаков Ю.И. Полный синтез 5,6,7,8 – тетрагидрохинолинов и хинолинов // Химия гетероциклических соединений. – Рига: 1971. – № 11. – С. 1533 – 1534.

1976

1. Булгакова Н.Б., Применко В.И. Получение, свойства и применение авиационных полимеров: Учебное пособие. – К.: КИИГА, 1976. – 87 с.

1982

1. Булгакова Н.Б. Анализ и методы интенсификации преподавания курса химии студентам-иностранцам подготовительного факультета // УП Всесоюзное совещание преподавателей физики и химии ПФ для иностранных граждан. – Киев – Кишинев: КГУ, 1982. – С. 45.

1988

1. Булгакова Н.Б. Координация курса химии с русским языком // Актуальные проблемы описания и преподавания русского языка и общенаучных дисциплин на начальном этапе обучения иностранных учащихся: Сборник. – Харьков: ХПИ, 1988. – С. 164 – 165.

1989

1. Булгакова Н.Б. Методика самостоятельной работы по химии для студентов-иностранцев: Учебное пособие. – К.: КИИГА, 1989. – 131 с.
2. Булгакова Н.Б., Алябьева М.С. Активные методы обучения по курсу химии // Оптимизация учебно-воспитательного процесса студентов-иностранцев по естественным дисциплинам: Сборник. – Иркутск: ИГУ, 1989. – С. 123 – 127.
3. Булгакова Н.Б. Реализация развивающих целей в курсе химии // X Всесоюзное совещание-семинар физики и химии для иностранных граждан. – Полтава: 1989. – С. 62.

1996

1. Булгакова Н.Б., Лузик Э.В. Рекомендации по формированию учебных планов в системе многоуровневой модели образования: Учебное пособие для слушателей ФПК. – К.: КМУГА, 1996. – 36 с.

1997

1. Булгакова Н.Б. Реализация принципа непрерывности в преподавании естественных дисциплин ПФ для иностранных граждан // Заочное обучение: Сборник. – М.: МГЗИПП, 1997. – С. 62 – 63.

1999

1. Булгакова Н.Б. Пропедевтическая подготовка в техническом университете: Монография. – К.: КМУГА, 1999. – 176 с.
2. Булгакова Н.Б. Самостійна робота студентів-іноземців як фактор становлення особистості // Соціалізація особистості: Зб. наук. праць. – К.: 1999. – Вип. спеціальний. – С. 126 – 131.
3. Булгакова Н.Б. «Золоті» числа атомів і молекул // Біологія і хімія в школі. – 1999. – № 5. – С. 41 – 43.
4. Булгакова Н.Б. Активізація пізнавальної діяльності іноземних студентів на основі суб'єктних відносин // Педагогіка і психологія. – 1999. – № 4. – С. 105 – 111.

2000

1. Булгакова Н.Б., Сербина Р.В., Холодникова С.Н. Органическая химия: Учебное пособие для студентов-иностранцев. – К.: КМУГА, 2000. – 103 с.
2. Булгакова Н.Б. Проблеми загальної і професійної педагогіки: Зб. наук. Праць. – Харків: Каравела, 2000. – 256 с.
3. Булгакова Н.Б. Теорія і практика педагогічного процесу: Зб. наук. Праць. – Харків: Каравела, 2000. – 256 с.
4. Булгакова Н.Б. Соціалізація особистості: Зб. наук. праць. – К.: Логос. – 2000. – Вип. 2. – 254 с.
5. Булгакова Н.Б. Професійна підготовка бакалаврів у закладах другого рівня акредитації: Зб. наук. праць. – Харків: Каравела, 2000. – 140 с.
6. Булгакова Н.Б. Соціалізація особистості: Зб. наук. праць. – К.: Логос, 2000. – Вип. 3. – 252 с.
7. Булгакова Н.Б. Проблеми особистісної орієнтації педагогічного процесу: Зб. наук. праць. – Харків: Каравела, 2000. – 242 с.
8. Булгакова Н.Б. Наука і сучасність: Збірник наукових праць Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова. – К.: Логос, 2000. – Вип. 2 – Ч. 1. – 288 с.

2001

1. Булгакова Н.Б. Пропедевтична підготовка в професійній освіті: Монографія. – К.: ВІПОЛ, 2001. – С. 165 – 180.

2. Булгакова Н.Б. Технології технічної освіти іноземних громадян // У кн.: Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: Монографія. – К.: ВІПОЛ, 2001. – 502 с.

2002

1. Булгакова Н.Б. Система пропедевтичної підготовки іноземних громадян з природничих дисциплін у технічному університеті // Дис.... доктора пед. наук: 13.00.04. – К.: 2002. – 446 с.
2. Булгакова Н.Б. Система пропедевтичної підготовки іноземних громадян з природничих дисциплін у технічному університеті // Автореф. дис.... доктора пед. наук: 13.00.04. Теорія і методика професійної освіти / Інститут педагогіки АПН України. – К.: 2002. – 38 с.

2003

1. Булгакова Н.Б., Лузік Е.В. Умови оптимальності педагогічної системи у технічному університеті // Педагогічні засади формування гуманістичних цінностей природничої освіти, її спрямованість на розвиток особистості: Зб. наук. праць. – Полтава: 2003. – С. 123 – 125.
2. Булгакова Н.Б. Методологічні підходи створення цілісної освітньої системи за аналогом природних систем // Міжнародні синергетичні читання. – К.: Т-во «Знання» України, 2003. – С. 25 – 26.

2004

1. Булгакова Н.Б. Гуманітарна освіта в технічних навчальних закладах: Зб. наук. праць. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2004. – Вип. 8. – 295 с.
2. Булгакова Н.Б. Наука і сучасність: Зб. наук. праць НПУ ім. М.П. Драгоманова. – К.: Логос, 2004. – Т. 45. – 280 с.
3. Булгакова Н.Б. Науковий часопис: Зб. НПУ ім. М.П. Драгоманова. – К.: 2004. Серія № 11. – № 2. – 250 с.
4. Булгакова Н.Б. Підготовка майбутнього вчителя природничих дисциплін в умовах моделювання освітнього середовища: Зб. наук. праць. – Полтава: АСМІ, 2004. – 472 с.
5. Булгакова Н.Б. Наукові записки // Зб. наук. праць Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова. – К.: 2004. – Вип. 57. – 262 с.
6. Булгакова Н.Б. Довузівська підготовка іноземних громадян у сучасних умовах // Наука і сучасність: Зб. наук. праць НПУ ім. М.П. Драгоманова. – К.: Логос, 2004. – Т. 45. – С. 3 – 9.
7. Булгакова Н.Б., Булгакова Т.І. Формування духовної культури як фактор розвитку ціннісних орієнтацій особистості студента в технічному університеті // Зб. Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. – К.: 2004, – Серія № 11. – № 2. – С. 52 – 56.
8. Булгакова Н.Б. Повышение качества учебно-воспитательного процесса при обучении естественнонаучным дисциплинам // Підготовка майбутнього вчителя природничих дисциплін в умовах моделювання освітнього середовища: Зб. наук. праць. – Полтава: АСМІ, 2004. – С. 112 – 114.
9. Булгакова Н.Б. Концептуальні аспекти спільного розвитку природничих і штучних систем // Наукові записки: Зб. наук. праць НПУ ім. М.П. Драгоманова. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2004. – Вип. 57. – С. 3 – 9.
10. Булгакова Н.Б., Григор'єва Л. Лексичні труднощі у студентів-іноземців при засвоєнні предметної інформації // Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах: Зб. наук. праць. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2004. – Вип. 9. – С. 113 – 120.
11. Булгакова Н.Б. Методологічні підходи створення цілісної освітньої системи за аналогом природних систем // Теорія і практика управління соціальними системами: Щоквартальний науково-практичний журнал. – Харків: НТУ «ХПІ». – 2004. – № 1. – С. 37 – 43.

2005

1. Булгакова Н.Б. Компоненты искусства обучения: Научно-методическое пособие. – К.: НАУ, 2005. – 36 с.
2. Булгакова Н.Б. Пропедевтична освіта іноземних громадян у технічному університеті // Вісник НТУУ КПІ. Філософія. Психологія. Педагогіка: Зб. наук. праць. – К.: ІВЦ «Політехніка», 2005. – № 2. – Ч. 2. – С. 77 – 84.
3. Булгакова Н.Б. Роль мотиваційного компоненту в процесі викладання у вищій школі // Гуманітарна освіта в профільних вищих навчальних закладах: проблеми і перспективи: Матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конфер. – К.: НАУ, 2005. – С. 63 – 64.
4. Булгакова Н.Б. Пропедевтична освіта іноземних громадян у технічному університеті // Викладання психолого-педагогічних дисциплін у технічному університеті: IV наук.-практ. конфер. КПІ. – К.: 2005. – 11 с.